

Sammanträdesdag

2011-05-12

Kl 16:15 - 18:10

Justerat den 25 maj 2011

Anslaget den 27 maj 2011

Regina Kevius

Karin Gustafsson

Närvarande

Ordföranden
Ledamöterna

Regina Kevius (M)
Andrea Femrell (M)
Per Hagwall (M)
Johan Brege (M)
Björn Ljung (FP)
Christer Mellstrand (C)
Erik Slottner (KD)
Karin Gustafsson (S)
Hassan Said Mahamed (S)
Elina Åberg (MP)
Martin Hansson (MP)
Maria Hannäs (V) §§ 1-50, 52-63

Tjänstgörande ersättare för

Vice ordföranden Tomas Rudin (S)
Maria Hannäs (V)

Maria Granström (S)
Sebastian Wiklund (V) § 51

Ersättarna

Tobias Sjö (M)
Tomi Liljeqvist (M)
Arne Genschou (M)
Anders Johnson (FP) §§ 1-6
Sahar Almashta (FP)
Björn Sund (S)
Ylva M Larsson (MP)
Tobias Olsson (MP) §§ 1-14, 16-63
Sebastian Wiklund (V) §§ 1-50, 52-63

Dessutom närvarade stadsbyggnadsdirektören Susanne Lindh och stadsbyggnadskontorets avdelningschefer samt handläggande tjänstemän i de aktuella ärendena.

§ 14**Albanoområdet, Norra Djurgården 2:2, Norra Djurgården**

Dnr 2008-21530-54

Beslut

Stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt stadsbyggnadskontorets förslag:

- 1 Stadsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av programsamrådet och uppdra åt kontoret att genomföra plansamråd i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.

Handlingar i ärendet

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande från den 25 april 2011. Bil § 14 Utlåtandet avser redovisning av programsamråd och ställningstagande inför fortsatt planarbete för Albanoområdet, Norra Djurgården 2:2, i stadsdelen Norra Djurgården.

Nämndens behandling av ärendet**Framlagda förslag till beslut**

- 1) Ordföranden Regina Kevius m.fl. (M), Björn Ljung (FP), Christer Mellstrand (C), Erik Slottnér (KD) och Karin Gustafsson m.fl. (S) föreslår att stadsbyggnadsnämnden (se beslutet).
- 2) Elina Åberg m.fl. (MP) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar enligt följande:
  1. Att med följande tillägg godkänna redovisningen av programsamrådet och uppdra åt kontoret att genomföra plansamråd.
  2. Att lanterninen i Albanoskogen utgår ur vidare planarbete.
  3. Att höjden på kampanilen i den södra delen av programområdet sänks.
  4. Att byggnadernas gestaltning utformas så att de medverkar till att säkra och stärka spridningsvägarna i området, särskilt ska detta granskas i de nordliga delarna.
  5. Att initiativ tas för att i samråd med SL redan i detta skede påbörja planering för en tunnelbanehallplats i området.
  6. Att i detta skede planera för att en framtida Universitetspendel som knyter ihop Vetenskapsstaden med campus på Södertörn ska få plats.
  7. Att utreda möjligheterna till en intunnling av Roslagsvägen.
  8. Att tillgängligheten för rullstolsburna och personer med nedsatt orienteringsförmåga utreds och tydligt redogörs för, särskilt gällande höjdskillnader vid Värtabanans överdäckning.
  9. Att vidare anföra följande:

De förändringar i planstrukturen som gjorts efter utställningen är positiva men lämnar fortfarande mycket att önska med tanke på

områdets oerhört känsliga läge inom Nationalstadsparken. Kollektivtrafikförbindelserna behöver tydliggöras, många möjligheter finns och det är nödvändigt att det inte stannar vid busstrafik. Värtabanan ska konverteras till persontrafik och planering ska göras för att möjliggöra en ny pendeltågsförbindelse mellan Södertörn, Karolinska, KTH och Stockholms Universitet för att knyta ihop de stora campus som finns i länet, förslagsvis kallad Universitetspendeln. Albanos potential som omstigningsplats mellan olika trafikslag ska tas tillvara och göras till verklighet i samband med projektets genomförande - planering för gång, cykel och kollektivtrafik ska dominera området.

Vad gäller gestaltningen av byggnaderna så är det välkommet att kampanilen smalnas av, dock behöver den även sänkas för att inte förvanska stadsbilden sett från Haga. Miljöpartiet delar här Länsstyrelsens invändning om att det föreligger en risk för negativa konsekvenser för siktstråken och kulturvärdena.

Gällande den övergripande gestaltningen så är det bildmaterial som finns både i samrådshandlingarna och -redogörelsen inte tillfredsställande för att korrekt kunna visualisera hur det framtida Albano ser ut från marken där folk befinner sig. Till plansamrådet måste ett gediget bildmaterial som illustrerar siktlinjerna från marken tas fram.

Det är av största vikt att de intentioner som finns att planera för ekodukt och stärkta spridningsvägar även för amfibier förs i hamn, de nämns i text men framgår inte i illustrationerna. Även våtmarksområden behöver anläggas. Inom ramen för projektet att utveckla Albano finns möjligheter att genom klok planering återställa några av de värden som gick förlorade när området gjordes till industri på 1800-talet, och stärka den ekologiska länken mellan nationalstadsparkens huvuddelar. Tydliga beskrivningar av hur spridningsvägarna konkret stärks, och på vilka platser, behövs då detta är en förutsättning för att gå vidare med detta förslag på exploatering.

- 3) Maria Hannäs (V) föreslår att stadsbyggnadsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av programsamrådet och uppdra åt kontoret att genomföra plansamråd med beaktande av följande:

Albano, som är en del av det historiska landskapet omfattas av Miljöbalkens bestämmelser för den Kungliga Nationalstadsparken. Det stadsnära läget, som tidigare exploaterats för industriändamål, är ett lämpligt område att använda för en utbyggnad och utveckling av Universitetsområdena. Den direkta närheten till Nationalstadsparken ställer dock mycket stora krav på såväl exploateringsgrad och gestaltning. Trots att området har exploaterats och idag är en grusyta, är det en mycket viktig biologisk spridningsväg, på en plats där spridningskorridoren i Nationalstadsparken är svag. De rester som finns av skog och grön mark måste bevaras, och ytterligare grönytor tillkomma. De

föreslagna gröna taken och väggarna är bra liksom experimentalträdgårdar, vilka kan förstärka den biologiska mångfalden. Spridningsvägarna skulle dock förbättras betydligt om Roslagsvägen grävdes ned eller överdäckades, då ytterligare gröna ytor skulle tillkomma. Detta skulle ge ett mervärde till Nationalstadsparken.

Exploateringsgraden i programförslaget behöver sänkas. Vi menar att det är ett måste för att lagstiftningen skall uppfyllas. Vi är positiva till ett stort antal studentbostäder och institutioner i Albano, men med en sänkt exploateringsgrad kan ytor behöva minska något. Lagen säger att det är möjligt med Institutioner i parklandskap, och att detta skall respekteras. (dock inte institutioner med lite park!) Lagen är mycket strikt på denna punkt. Att minska de få grönytor som finns framför allt i den norra delen är inte förenligt med Miljöbalken, kap 4:7. Det är positivt att den runda byggnaden i Albanoskogen tagits bort ut förslaget efter samråd. Den alternativa runda byggnaden i norra delen av Teknikhöjden uppfattar vi som en byggnad belägen på redan exploaterad mark. Plansamrådet får visa om den kan vara lämplig på platsen.

Trafiken genom området påverkar växt och djurlivets spridningsvägar, därför måste Björnäsvägen vara avstängd för genomfartstrafik mot Lill Jansskogen. Det är viktigt att kollektivtrafiken planeras in från början. Att enbart ha bussar som en lösning på transporter av så mycket människor som dagligen kommer att befolka området är inte ett hållbart alternativ. En spårlösning med en station vid Albano på Roslagsbanan måste utredas vidare, allt en tunnelbaneupp gång om detta skulle vara möjligt. Parkeringstalet skall hållas extremt lågt.

I programförslaget är tillgängligheten mycket problematisk. Det gäller för alla dem som skall vistas i området, studenter, lärare, annan personal och en allmänhet med nedsatt orienteringsförmåga och nedsatt rörlighet. Detta gäller bland annat i det område där järnvägsspåren idag finns. I förslaget föreslås dessa att överdäckas, vilket innebär stora höjdskillnader. En tydligare beskrivning på de föreslagna slänterna vid den överdäckade banvallen måste till för att säkerställa att området blir tillgängligt för alla. De ska inte vara svårt att ta sig fram med rullstol, rollator eller käpp, och att hitta vägen med nedsatt syn eller utan syn. I området i övrigt finns i förslaget flera nyskapande hinder, bland annat trappor, branta sluttningar och gradänger. I områdets huvudentréstråk finns en monumental trappa, oöverstiglig för de flera funktionsnedsatta som kommer att behöva ta en stor omväg. Nya PBL innebär att tillgängligheten skall vara med i ÖP och planer på ett tydligare sätt än tidigare. Detta måste efterlevas. I studentbostäderna är det lämpligt att installera sopsug, för att underlätta för alla, och inte minst för personer med nedsatt förmåga att hantera sopor då man måste bära dem och annat återvinningsbart material.

Vänsterpartiet har i arbetet inför beslutet om Norra Länken föreslagit att Roslagsvägen skall grävas ner, alternativt överdäckas. Vänsterpartiet anser att detta skulle gagna Albanoområdet på ett mycket positivt sätt, och knyta samman Kräftriket med Albano. Det skulle även innebära att kontakten med Brunnsviken och därigenom hela nationalstadsparken förbättras. Om en överdäckning inte sker behöver en bred ekodukt komma till stånd, och Roslagsvägen sänkas på denna plats. Ett alternativ med gångtunnlar för att ta sig mellan områdena är uteslutet.

Beslutsgång

Ordföranden Regina Kevius (M) ställer förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar enligt Regina Kevius m.fl. (M), Björn Ljungs (FP), Christer Mellstrands (C), Erik Slottners (KD) och Karin Gustafssons m.fl. (S) förslag.

Reservation

Elina Åberg m.fl. (MP) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Maria Hannäs (V) reserverar sig mot beslutet med hänvisning till sitt förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Särskilt uttalande lämnas av ordföranden Regina Kevius m.fl. (M), Björn Ljung (FP), Christer Mellstrand (C), Erik Slottner (KD) och Karin Gustafsson m.fl. (S) enligt följande:

Albanoområdet kommer att bilda en tydlig länk mellan Stockholms universitet och Kungliga tekniska högskolan, en länk som kommer att präglas av studentliv och akademiska miljöer. Det är bra för Stockholm som universitetsstad. Närheten till den vackra och viktiga Nationalstadsparkens unika miljöer kommer att ge området en unik och attraktiv karaktär.

Albanoprojektet är inte bara ett positivt tillskott av bostäder och akademiska lokaler till Stockholm, det är en nödvändig utveckling av Stockholm som universitetsstad. I Stockholm finns idag cirka 80 000 studenter men bara 12 000 studentbostäder. Det finns en stor risk att bostadssituationen i vår stad blir, eller kanske redan är, en flaskhals som gör att drivna studenter och forskare väljer bort Stockholm. Om inte staden tar krafttag för att åtgärda studentbostadskrisen och skapa en fungerande arbetsmarknad i vår stad riskerar Stockholm att stå inför akademikerbrist på arbetsmarknaden redan år 2030. Det är en risk staden inte har råd att ta.

Enligt dagens planer kommer Albanoområdet att innehålla 800 student- och forskarlägenheter. Det är ett välkommet och nödvändigt tillskott, men det är långt ifrån tillräckligt. Staden bör mot den bakgrunden undersöka möjligheterna att öka antalet studentlägenheter i området.

Ersättaryttrande

Ersättaryttrande lämnas av Ylva Larsson (MP) enligt följande:

Yrkande

Planarbetet avbryts och vi gör en omstart.

Bakomliggande resonemang

Albano är ett av våra största projekt idag. Miljön ligger på en plats som ska svara upp på en mängd befintliga kvalitéer att sammanväga och avväga i förhållande till den i vissa delar nödvändiga utveckling av universitetet och den gröna miljöns rehabilitering.

Planarbetet har lett fram till ett förslag som sedan besvarats via remisser och fria grupper. De som bemött planförslaget är många och är i stora delar en mycket kompetent och erfaren skara varför det inte går att bortse från svaren, deras väl underbyggda och argumenterande innehåll och upphovspersonernas bakomliggande kunskap.

Skapandet av en universitetsmiljö ska förstås vila på samverkan, demokrati och öppenhet. Planen och dess illustrationer är tillkomna inom stadsbyggnadskontoret och det finns endast ett förslag. Det som nu visas har ifrågasatts på ett sätt som bör respekteras.

Det är viktigt att försörja våra miljöer med en väl fungerande och samverkande kollektivtrafik. Den föreslagna nya miljön saknar illavarslande nog en tydlig plan för kollektivtrafik vilande på en humanistisk idé om god tillgänglighet för alla via bussar, T-bana med ny uppgång och en påbyggd Värtabana. Både studenter och personal på bla universitetet bär tunga packningar och funktionshindrade ska kunna ta sig fram i all väder och under alla årstider (även i mörker) på ett enkelt och jämlikt sätt. Flera har inte råd att åka med egen bil eller med taxi och ska inte heller tvingas in i valet att göra det.

Att bygga bostäder i nationalstadsparken och ekoparken är en besvärlig uppgift om ens möjlig. Att som här föreslå bostäder för studenter är förstås logiskt och taktiskt då de skulle ligga mycket nära ett av våra största lärosäten och därtill minska bristen på studentbostäder. Men jag ser inga garantier för att det kommer att bli just studentbostäder. Detta måste säkras och villkoras i exploateringsavtal och i planen innan några beslut om byggande av bostäder tas. Att som någon föreslår säkerställa byggandet av studentbostäder genom att bygga mellan Roslagstull och Norrtull och i Hagastaden är väl värt att prioritera. Det är därtill mindre konflikt drivande.

Mötet mellan planen och de gröna stråken och naturavsnitten är inte lösta och spridningszoner värnas inte fullt ut där bla dalgången

mellan Brunnsviken och ända till Värtan är inte avläsbart omhändertagen.

Planområdet innefattar även Roslagstull och Roslagsvägen möter och lämnar här Stockholm via ett vackert naturavsnitt som är få städer förunnat. Det är viktigt att värna detta. Stockholm har här en mycket fin och unik entré. Det vore olyckligt tillåta en stadsutväxt här. Akademiska Hus AB lär ha anlitat SpaceScape för en analys av den föreslagna miljön och jag önskar att nämnden snarast får ta del av utfallet av deras analyser.

I dag ser jag att det nuvarande förslaget kan ses som en utmärkt ambitiös förstudie inför en nystart där en ny plan kommer till genom ett öppet och djuplodande projektarbete med bredd. Flera förslag tas fram och externa förslagsställande grupperingar sammansatta av olika kompetenser bjuds in som förslagsställare. Förslagen utvärderas av en fristående expertgrupp.
